

תל אביב, כ"ד בסיוון תשע"ג

2 ביוני 2013

חוזר מס' ח-06-XXXX

128S2758

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: הוראת שעה – יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל II

דרישות גילוי בגין תגמול

(הוראות דיווח לציבור)

מבוא

1. בחודש יולי 2011 פרסמה ועדת באזל לפיקוח על בנקים תוספת לדרישות הגילוי לפי נדבך 3 של באזל II בגין תגמול¹ (להלן – דרישות הגילוי הנוספות). דרישות הגילוי הנוספות נועדו לתמוך במשמעת שוק אפקטיבית ולאפשר למשתתפים בשוק להעריך את האיכות של שיטות התגמול ושל האופן שבו הן תומכות באסטרטגיות של התאגידים הבנקאיים ובמצב הסיכון שלהם.
2. לאחר התייעצות בוועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל עם המפקח על הבנקים ובוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, אני מתקן את הוראות הדיווח לציבור כמפורט להלן.

התיקון להוראות הדיווח לציבור

3. נוסף להוראת השעה A694 סעיף ה., הכולל דרישות גילוי בגין תגמול, כמפורט בהוראה.
4. נוספה הבהרה בסעיף 818 להוראת השעה A694, המפנה לדרישות הגילוי החדשות שנוספו, כמפורט בהוראה.
5. הובהרה הגדרת "נושא משרה בכירה" בעמוד 6-630 להוראות הדיווח לציבור, כמפורט בהוראה.

הסבר:

כדי לשלב בהוראות הדיווח לציבור את דרישות הגילוי הנוספות. לצורך הבהרה נוספו הגדרות של מונחים שונים בהם נעשה שימוש בדרישות הגילוי. ההגדרות מבוססות בעיקרן על הגדרות שנכללו בהנחיות של הוועדה של המפקחים באירופה על הבנקים (CEBS) מחודש דצמבר 2010², וכוללות הפניות למונחים שנקבעו בחלקים אחרים בהוראותינו.

תחילה

6. הוראה זו תחול מיום 1 בינואר 2014 ואילך.

¹ Basel Committee on Banking Supervision, *Pillar 3 Disclosure Requirements for Remuneration*, July 2011

טיוטה

עדכון הקובץ

7. מצ"ב דפי עדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור. להלן הוראות העדכון:

להכניס עמוד

להוציא עמוד

בכבוד רב,

דוד זקן

המפקח על הבנקים

² Committee of European Banking Supervisors, *Guidelines on Remuneration Policies and Practices*, December 2010

מעוצב:האר

”נושא משרה בכירה” – כמשמעותו בסעיף 4 בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר xxx בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי.

נמחק: דירקטור, מנהל כללי, משנה למנהל כללי, סגן מנהל כללי, חשבונאי ראשי, חשב, מבקר פנימי וכל ממלא תפקיד כאמור גם אם תואר משרתו שונה, וכן יחיד המועסק בתאגיד הבנקאי בתפקיד אחר והמחזיק בחמישה אחוזים או יותר מן הערך הנקוב של הון המניות המוצא או מכח ההצבעה.

- (ה) בוטל.
- (ו) כאשר נדרש דיווח של הדירקטוריון לאסיפה השנתית על שכרו של רואה החשבון המבקר, בהתאם לסעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, יינתן הדיווח לפחות במתכונת דוגמת הלוח בנספח ג'.
- (ז) יפורטו פערים משמעותיים, אם קיימים כאלה, בין ההנחות, האמדנים והתחזיות המהותיים שהונחו בבסיס הערכת שווי, לרבות חוות דעת מקצועית, שצורפה לדיווח בשלוש השנים שקדמו לתאריך הדוח, ובין התממשותם של אלה בפועל, תוך פירוט הסיבות להיווצרות פערים אלה והשפעתם על השווי שנקבע; לעניין זה, "דיווח", "הערכת שווי", "חוות דעת מקצועית" – כמשמעותן בסעיף 4א. להוראות הדיווח לציבור – דוח שנתי של תאגיד בנקאי (עמ' 4-620);
- (ח) לפני הפרק הדין ב"שכר נושאי משרה בכירה", ינתן גילוי ל"בקורות ונהלים" על-פי האמור להלן:

(1) הגדרות:

בסעיף זה ובסעיף 11 להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר דוח רבעוני של תאגיד בנקאי (עמ' 3-680) -

- △ "בקורות ונהלים לגבי הגילוי", "בקרה פנימית על דיווח כספיי", "חולשה מהותית", "ליקוי משמעותי" – כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 בדבר "בקורות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספיי" (להלן – הוראה 309).

הוראת שעה - יישום בדוחות של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לשנת 2009 ואילך של**דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל II****כללי**

1. ביום 31.12.08 פורסמה על ידי המפקח על הבנקים הוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (להלן – מסגרת העבודה). במקביל, פורסמה ביום 31.12.08 הוראת שעה בדבר "דיווח רבעוני על מדידה והלימות הון" (להלן – הוראת הדיווח לפיקוח).
2. בהתאם לדרישות נדבך 3 של מסגרת העבודה, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי יכללו בדוח השנתי לציבור לשנת 2009 ואילך את המידע הנדרש לפי הוראת שעה זו. לצורך יישום הוראת שעה זו בדוח לציבור של חברת כרטיסי אשראי, כל התייחסות שקיימת בהוראת השעה לתאגיד בנקאי תחול גם על חברת כרטיסי אשראי. בדוח לשנת 2009, ובדוחות רבעוניים בשנת 2010, תאגיד בנקאי רשאי לא לתת גילוי למספרי השוואה, אם הוא נדרש לראשונה כתוצאה מהוראת שעה זו.
3. דרישות הגילוי בהוראת השעה מיועדות לאפשר למשתמשים בדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי יישום מסגרת העבודה, ההון, חשיפות הסיכון, תהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של התאגיד הבנקאי. שיפור בגילוי לציבור יתרחש בזכות הוראות רגולטוריות, וכן בזכות מאמצי הנהלת התאגיד הבנקאי לשפר את התקשורת עם בעלי המניות ושאר המשתתפים בשוק (market participants). שיפורים בתהליכי ניהול הסיכון ע"י ההנהלה ושיפורים במערכות הדיווח הפנימיות מספקים הזדמנויות לשיפור משמעותי של הגילוי לציבור. בהתאם לאמור, הפיקוח על הבנקים ממליץ בחום (strongly encourage) כי הנהלת התאגיד הבנקאי תסקור תקופתית את הגילוי שניתן לציבור, לפי הוראת שעה זו ולפי חלקים אחרים להוראות הדיווח לציבור, תוך שיפור הגילוי במידת הצורך, בכדי שניתן יהיה לזהות בבירור את כל החשיפות לסיכונים משמעותיים, בין אם הן מאזוניות או חוץ מאזוניות, והשפעתן על המצב הכספי, תוצאות הפעולות, תזרימי המזומנים ופוטנציאל הרווחים וההפסדים של התאגיד הבנקאי.
4. הוראת שעה זו אינה כוללת התייחסות לדרישות הגילוי שנכללו במסגרת העבודה, אשר חלות רק על תאגידים בנקאיים המיישמים גישות מתקדמות למדידת ההון הנדרש. תאגיד בנקאי, השוקל ליישם גישות כאמור, יערך ליישום דרישות הגילוי הרלוונטיות שנקבעו במסגרת העבודה.
5. המידע שנדרש לפי הוראת שעה זו ייכלל בחלקים הרלוונטיים בדוח שנתי או רבעוני לציבור של התאגיד הבנקאי המתפרסם לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחלקים אחרים של הוראות הדיווח לציבור, כללי החשבונאות המקובלים בישראל או הוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים, קיימות דרישות דיווח המקבילות לדרישות מסוימות של הוראת שעה זו. כדי להקל על יישום הוראת השעה, נכללו לצד דרישות גילוי כמותיות מסוימות בהוראת השעה, אשר חלות מהדוח לשנת 2009 ואילך, הערות, המפנות לגילוי ספציפי שנדרש לפי חלקים אחרים בהוראות

- הקיימות, עליו ניתן להתבסס לצורך עמידה בדרישות הגילוי של הוראת שעה זו. תאגיד בנקאי רשאי להתבסס על מידע קיים כדי לעמוד בדרישות הוראת שעה זו, ובלבד שישקול האם נדרש לתת גילוי למידע נוסף כדי לעמוד בדרישות הוראת שעה זו.
6. תאגיד בנקאי רשאי לכלול מידע שנדרש לפי הוראת שעה זו בדרך של הפניה למידע שפורסם לציבור בדוח נפרד, אם מתקיימים התנאים המפורטים בסעיף 8 להלן. התאגיד הבנקאי יפעיל שיקול דעת כדי לקבוע את האמצעי והמיקום הנאות של הגילוי. למען הסר ספק, מובהר כי יש לכלול בדוח לציבור, ולא בדוח נפרד, את כל המידע שנדרש לפי חלקים אחרים של הוראות הדיווח לציבור.
7. תאגיד בנקאי יפרסם בדוח לציבור לתקופת הדיווח (שנתי או רבעוני), במסגרת דוח הדירקטוריון, טבלה מסכמת המצביעה בצורה ברורה היכן ניתן למצוא את כל המידע שנדרש לפי הוראת שעה זו (לדוגמא, מספרי עמודים בדוח השנתי, מספרי ביאורים בדוח הכספי, או מספרי עמודים בדוח נפרד שפורסם לציבור בדיווח אלקטרוני או באתר האינטרנט של הבנק, בצירוף כתובת האינטרנט המתאימה שבה ניתן למצוא את הדיווח).
8. תנאים להכללת מידע שנדרש לפי הוראת שעה זו בדוח לציבור בדרך של הפניה:
- תאגיד בנקאי רשאי לכלול מידע שנדרש לפי הוראת שעה זו בדרך של הפניה למידע שפורסם לציבור בדוח נפרד שנכלל באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, אם מתקיימים כל התנאים המפורטים להלן:
- 8.1. התאגיד הבנקאי מפרסם באתר האינטרנט שלו באופן שוטף כל דוח שנתי ודוח רבעוני לציבור של התאגיד הבנקאי, במועד שבו הדוח מתפרסם לציבור;
- 8.2. הדוח הנפרד פורסם לציבור במועד שבו פורסם הדוח השנתי או הרבעוני לציבור;
- 8.3. התאגיד הבנקאי שומר באתר האינטרנט שלו דוחות שנתיים ורבעוניים לציבור שפורסמו ליום 31.12.09 ואילך (לרבות תיקונים לדוחות אלה, וכן דוחות נפרדים שנכללו על דרך של הפניה בדוחות אלה), במשך תקופה של לפחות 3 שנים ממועד פרסומם;
- 8.4. תצוין על כריכת הדוח לציבור הכתובת המדויקת בתוך אתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, שבה נמצאים הדוחות השנתיים והרבעוניים לציבור של התאגיד הבנקאי, ובה נמצא הדוח הנפרד.
- בנוסף לאמור לעיל, תאגיד בנקאי החייב בדיווח לפי חוק ניירות ערך, ובחר לפרסם דוח נפרד כאמור לעיל, יפרסם את הדוח הנפרד גם בדיווח אלקטרוני (כהגדרת מונח זה בחוק ניירות ערך) של התאגיד הבנקאי, ויתאים את נוסח ההערה על כריכת הדוח לציבור.
9. נתונים כמותיים הקשורים לסעיפים במאזן יינתנו לסוף תקופת הדיווח, אלא אם צוין אחרת בהוראה. נתונים כמותיים הקשורים לסעיפים בדוח רווח והפסד ינתנו לתקופת הדיווח. נתונים כמותיים בדוח רבעוני, הקשורים לסעיפים בדוח רווח והפסד, ינתנו לתקופות שצוינו בסעיף א.ב. בעמוד 4-680 בהוראות הדיווח לציבור.

10. לגבי כל נתון כמותי שניתן לו גילוי כתוצאה מדרישות הוראת שעה זו, אלא אם צוין אחרת בהוראה, יוצגו נתונים השוואתיים לתקופות המקבילות בשנת הדיווח הקודמת.

11. דרישות הגילוי בהוראת שעה זו יחולו על בסיס מאוחד.

חלקים רלבנטיים מתוך: חלק 4: הנדבך השלישי – משמעת שוק*

I. שיקולים כלליים

סעיפים א. – ד. לא נכלל.

ה. מהותיות

817. תאגיד בנקאי צריך להחליט אילו דרישות גילוי הינן רלבנטיות לגביו בהתבסס על עיקרון המהותיות.

ו. תדירות^{174, 175}

818. יש לתת גילוי לפי דרישות הגילוי הכמותיות שנקבעו בהוראת שעה זו על בסיס רבעוני. **למרות האמור דרישות הגילוי שנכללו לפי סעיף 827 יחולו על דוחות שנתיים בלבד. בנוסף,** ניתן לפרסם על בסיס שנתי גילוי איכותי אשר מספק סיכום כללי של היעדים ומדיניות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי, של מערכת הדיווח ושל ההגדרות, אולם בהתרחש שינויים משמעותיים בהם יינתן לכך גילוי על בסיס רבעוני. במקרים מסוימים הנהלת התאגיד הבנקאי עשויה לקבוע כי התרחש שינוי משמעותי (significant change), כך שהסכומים שדווחו לאחרונה אינם משקפים יותר את הלימות ההון של הבנק ופרופיל הסיכונים שלו. במקרים כאמור, בנק צריך לגלות את האופי הכללי של שינויים אלה ולתאר בקצרה כיצד הם צפויים להשפיע על הגילוי בעתיד. הגילוי חייב להינתן במועד המוקדם ביותר המעשי (as soon as practicable), לאחר הקביעה כי התרחש אירוע משמעותי.

ז. מידע חסוי (confidential) ומידע פרטי (proprietary)

819. דרישות הגילוי בהוראת שעה זו יוצרות איזון נאות בין הצורך בגילוי משמעותי לבין הגנה על מידע חסוי ומידע פרטי. מידע פרטי כולל מידע (לדוגמא לגבי מוצרים או מערכות), שאם יהיה בידי מתחריו של תאגיד בנקאי, יפגע שווי ההשקעה שלו במוצרים/במערכות אלה, ולפיכך

* מספור הסעיפים בהוראת שעה זו (לרבות מספור הערות השוליים) מתאים למספור בנדבך 3 של מסגרת העבודה. סעיפים שנכללו בנדבך 3 של מסגרת העבודה, אך כלל לא נכללו בהוראת שעה זו, צוינו בהוראת השעה.

¹⁷⁴ לא נכלל.

¹⁷⁵ לא נכלל.

יתערער מעמדו התחרותי. לעתים קרובות מידע לגבי לקוחות הוא חסוי, בשל תנאי שנקבע בהסכם משפטי או ביחסים עם צד נגדי. רק במקרים נדירים (rare) גילוי של פריטי מידע מסוימים הנדרשים בהתאם להוראת שעה זו, עלול לגרום לתאגיד הבנקאי לחשוף מידע חסוי ומידע פרטי. במקרים נדירים אלו, במידה והתאגיד הבנקאי סבור כי גילוי מידע מסחרי או כספי מסויים עלול לפגוע (prejudice) בצורה חמורה (seriously) במצב של התאגיד הבנקאי, כתוצאה מכך שמידע פרטי או חסוי באופיו יהפוך לזמין לציבור, התאגיד הבנקאי אינו נדרש לתת גילוי לפריטים ספציפיים אלה, אבל עליו לתת יותר גילוי למידע כללי לגבי נושא דרישת הגילוי, יחד עם העובדה והסיבה לכך שלא ניתן גילוי לפריטים ספציפיים של מידע. פטור מוגבל זה מתייחס רק לגילוי שנדרש לפי הוראת שעה זו ואינו מתייחס לגילוי שנדרש לפי חלקים אחרים של הוראות הדיווח לציבור, כללי חשבונאות מקובלים בישראל או כל דין.

II דרישות הגילוי

820. הסעיפים הבאים קובעים בצורה טבלאית את דרישות הגילוי שנקבעו בהוראת שעה זו, אשר יחולו על דוחות שנתיים ורבעוניים של תאגידים בנקאיים לשנת 2009 ואילך. הגדרות והסברים נוספים נכללו בסדרות של הערות שוליים.¹⁷⁶

א. עיקרון גילוי כללי

821. תאגיד בנקאי נדרש לקבוע מדיניות גילוי פורמאלית, שאושרה על ידי הדירקטוריון. המדיניות תתייחס לגישת התאגיד הבנקאי לקביעה איזה גילוי יינתן לרבות לבקורות הפנימיות על תהליך הגילוי. הדירקטוריון והנהלת התאגיד הבנקאי אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית אפקטיבית (effective) על הדיווח הכספי, לרבות על הגילוי הנדרש על פי הוראת שעה זו. בנוסף, תאגיד בנקאי נדרש ליישם תהליך להערכת נאותות הגילוי, כולל תיקוף (validation) של הגילויים והתדירות שלהם.

בהתאם להוראות הדיווח לציבור יש לכלול בדוח שנתי ובדוח רבעוני של תאגיד בנקאי הצהרות לגבי גילוי של המנכ"ל ושל החשבונאי הראשי / החשב של התאגיד הבנקאי. הצהרות אלו מתייחסות, בין היתר, לגילוי שנדרש לכלול בדוח שנתי ובדוח רבעוני לציבור לפי הוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים בישראל, לרבות הגילוי שנדרש לפי הוראת שעה זו.

טיוטה	המפקח על הבנקים : הוראות הדיווח לציבור [2] (10/09)
עמ' 5 – 694A	הוראות שעה- יישום דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל II

ב. תחולת היישום

822. לא נכלל.

טבלה 1 : תחולת היישום

גילוי איכותי :

- א. שם חברת האם בקבוצה הבנקאית אשר מסגרת העבודה חלה עליה.
- ב. תיאור כללי של הבדלים בין בסיס האיחוד לפי כללי חשבונאות לבין בסיס האיחוד הפיקוחי לפי מסגרת העבודה, עם תיאור תמציתי של היישויות¹⁷⁷ בתוך הקבוצה :
- (1) המאוחדות באיחוד מלא¹⁷⁸ ;
- (2) המאוחדות באיחוד יחסי¹⁷⁹ ;
- (3) המופחתות מההון¹⁸⁰ ;
- (4) לא נכלל¹⁸⁰ ;
- (5) אינן מאוחדות ואינן מופחתות (לדוגמא כאשר ההשקעה משוקללת בסיכון).
- ג. איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה.

גילוי כמותי :

- ד. לא נכלל.^{181, 182}
- ה. לא נכלל.¹⁸³
- ו. לא נכלל.^{184, 185}

¹⁷⁷ ישות = השקעות מיעוט משמעותיות (significant minority equity investments) בישויות ביטוח, פיננסיות וריאליות, וחברות בת העוסקות בניירות ערך, ביטוח, או חברות בת פיננסיות אחרות וחברות בת ריאליות.

¹⁷⁸ בהמשך לרשימה של חברות בת משמעותיות בדוח הכספי המאוחד (לדוגמא לפי IAS 27).

¹⁷⁹ בהמשך לרשימה של חברות בדוח הכספי המאוחד (לדוגמא לפי IAS 31).

¹⁸⁰ ניתן לתת גילוי כהרחבה (הרחבה של ישויות רק אם הן משמעותיות לתאגיד הבנקאי המאוחד) לרשימה של חברות בת משמעותיות בדוח המאוחד (לדוגמא לפי IAS 27 ו- IAS 32).

¹⁸¹ לא נכלל.

¹⁸² לא נכלל.

¹⁸³ לא נכלל.

¹⁸⁴ לא נכלל.

¹⁸⁵ לא נכלל.

ג. הון

טבלה 2 : מבנה ההון

גילוי איכותי :

א. מידע תמציתי לגבי ההתניות והתנאים (terms and conditions) של התכונות העיקריות של כל מכשירי ההון, ובמיוחד במקרה של מכשירי הון חדשניים, מורכבים או מעורבים (hybrid).

גילוי כמותי :

ב. סכום ההון של רובד 1, תוך גילוי נפרד של :

- הון מניות רגילות נפרע;
- עודפים;
- זכויות מיעוט בהון העצמי של חברות מאוחדות;
- מכשירים מורכבים חדשניים;¹⁸⁶
- מכשירים הוניים אחרים;
- לא נכלל¹⁸⁷
- לא נכלל¹⁸⁸
- סכומים שהופחתו מההון של רובד 1, לרבות מוניטין, השקעות ונכסים לא מוחשיים אחרים.

ג. הסכום הכולל של ההון של רובד 2 ושל רובד 3, תוך מתן גילוי נפרד לסכומים שהופחתו מההון של רובד 2.

ד. לא נכלל¹⁸⁹

ה. הון כולל כשיר.

186 לא נכלל.

187 לא נכלל.

188 לא נכלל.

189 לא נכלל.

טבלה 3 : הלימות ההון

גילוי איכותי :

א. דיון תמציתי בגישה של התאגיד הבנקאי להערכת הלימות ההון שלו כדי לתמוך בפעילויותיו בהווה ובעתיד.

גילוי כמותי :

ב. נכסי סיכון ודרישות הון* בגין סיכון אשראי הנובע מחשיפות :

- של ריבונות ;
- של ישויות סקטור ציבורי ;
- של תאגידים בנקאיים ;
- של חברות ניירות ערך ;
- של תאגידים ;
- בבטחון נדל"ן מסחרי ;
- קמעונאיות ליחידים ;
- של עסקים קטנים ;
- בגין משכנתאות לדיור ;
- איגוח ;
- בגין נכסים אחרים ;

ג. לא נכלל.

ד. נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון שוק¹⁹¹ :

- הגישה הסטנדרטית ;
- לא נכלל ;

ה. נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון תפעולי¹⁹¹ :

- גישת האינדקטור הבסיסי ;
- הגישה הסטנדרטית ;

* * כאשר בטבלאות בהוראת שעה זו קיימת דרישת גילוי לדרישות הון, דרישות ההון יחושבו לפי נכסי הסיכון המתאימים כפול שיעור של 9%.

יש לתת גילוי לדרישות ההון רק לגבי הגישות בהן נעשה שימוש.

טיוטה	המפקח על הבנקים : הוראות הדיווח לציבור [2] (10/09)
עמ' 8 – 694A	הוראות שעה- יישום דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל II

▪ לא נכלל

ו. סך הכל נכסי סיכון ודרישות ההון.

ז. יחס הון כולל ויחס הון של רובד 1¹⁹² :

▪ של הקבוצה הבנקאית; וכן

▪ של חברות בת בנקאיות משמעותיות.

ד. חשיפת סיכון והערכתו

823. לא נכלל.

1. גילוי איכותי כללי

824. תאגידי בנקאיים נדרשים לתאר את המטרות ואת המדיניות של ניהול הסיכונים שלהם לגבי כל תחום סיכון נפרד (יש להתייחס לכל אחד מסוגי הסיכון הבאים: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון שערי ריבית בתיק הבנקאי, סיכון מחיר מניות), לרבות:

▪ אסטרטגיות ותהליכים;

▪ המבנה והארגון של פונקציות ניהול הסיכון הרלבנטיות;

▪ האופי וההיקף (scope) של מערכות דיווח על סיכון ו/או של מערכות מדידתו;

▪ מדיניות גידור ו/או הפחתת סיכון ואסטרטגיות ותהליכים לצורך מעקב אחר האפקטיביות המתמשכת של גידורים מפחיתי סיכון;

2. סיכון אשראי

825. לא נכלל.

טבלה 4¹⁹³ : סיכון אשראי – דרישות גילוי כלליות לכל התאגידי הבנקאיים

גילוי איכותי:

א. גילוי איכותי כללי (סעיף 824) בהתייחס לסיכון אשראי, כולל:

▪ הגדרות של הלוואות בפיגור והלוואות פגומות (למטרות חשבונאיות);

¹⁹² שכולל גם חלק יחסי של מכשירי הון חדשניים.

¹⁹³ טבלה 4 לא כוללת חשיפה למניות.

- תיאור של הגישות והשיטות הסטטיסטיות לפיהן נקבעו הפרשות ספציפיות וכלליות; וגם
- דיון במדיניות ניהול סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי.
- לא נכלל.

גילוי כמותי:

ב. סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו¹⁹⁴, וחשיפה ברוטו ממוצעת¹⁹⁵ במשך התקופה¹⁹⁶, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.¹⁹⁷

הערה: ביישום דרישת גילוי זו ודרישות הגילוי בסעיף ד. להלן, תאגיד בנקאי רשאי להתבסס על הגילוי שניתן בתוספת ו' לסקירת ההנהלה בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק, תוך פיצול נוסף לפי ענפי משק של סיכון האשראי המאזני וסיכון האשראי החוץ מאזני לפי סוגי חשיפת האשראי, בהתאם למידע המדווח לפיקוח על הבנקים לפי הוראת דיווח לפיקוח מס' 831. תאגיד בנקאי שבחר להתבסס על גילוי זה:

(1) רשאי לחשב חשיפה ברוטו ממוצעת על בסיס מצטבר מתחילת השנה, לפי הממוצע של יתרות הסגירה לסוף כל אחד מהרבעונים במהלך תקופה זו, ולסוף שנת הדיווח הקודמת.

(2) ישלים נתונים נוספים לגבי חשיפות סיכון אשראי שאינן בגין הציבור.

ג. התפלגות חשיפות לפי אזור גיאוגרפי¹⁹⁸, ובאזורים משמעותיים מיון נוסף לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.

¹⁹⁴ כלומר, לאחר קיזוזים (offsets) חשבונאיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובלי להביא בחשבון את ההשפעות של שיטות הפחתת סיכון אשראי, לדוגמה ביטחון וקיזוז (netting). הערה: בדוח ליום 31.12.09, ובכל דוח שבו לא נדרש ליישם את ההוראות בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי", תאגיד בנקאי רשאי לחשב את סיכון האשראי הברוטו לאחר ניכוי הפרשות ספציפיות וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים. בכל דוח שבו ייושמו ההוראות האמורות, סיכון האשראי ברוטו ינתן במונחי יתרת חוב רשומה, כלומר לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשות ספציפיות להפסדי אשראי. תאגיד בנקאי רשאי לחשב את החשיפות הנובעות מסיכון אשראי חוץ מאזני בהתאם להגדרת סיכון אשראי חוץ מאזני בהוראות הדיווח לציבור.

¹⁹⁵ לא נכלל.

¹⁹⁶ כאשר ניתן גילוי לסכומים ממוצעים בהתאם להוראות הדיווח לציבור המפרטים את שיטת החישוב בה יש להשתמש, יש להשתמש בשיטה זו. במקרים אחרים, החשיפות הממוצעות יחושבו על בסיס פרק הזמן התדיר ביותר אשר מערכות של היישות מפיקות להנהלה, לרשויות הפיקוח או מסיבות אחרות, בתנאי שהממוצעים המתקבלים מייצגים את פעולות התאגיד הבנקאי. יש לתת גילוי לבסיס בו נעשה שימוש לצורך חישוב הממוצעים רק אם הממוצע אינו מחושב על בסיס יומי.

¹⁹⁷ המיון עשוי להיות המיון הנערך לפי כללי חשבונאות, ועשוי לדוגמה, להיות: (א) הלוואות, התקשרויות (commitments) למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות שאינן נגזרים, (ב) אגרות חוב, (ג) נגזרים שנסחרים מעבר לדלפק (OTC).

הערה: ביישום דרישת גילוי זו לגבי חשיפות למדינות בודדות או לקבוצות של מדינות תאגיד בנקאי רשאי להתבסס על הגילוי הניתן במסגרת תוספת ז' לסקירת ההנהלה בדבר חשיפה למדינות זרות.

ד. התפלגות החשיפות לפי סוג ענף או צד נגדי, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.

ה. פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון,¹⁹⁹ ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.

הערה: ביישום דרישת גילוי זו לגבי סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט סיכון אשראי חוץ מאזני שנובע ממכשירים נגזרים), תאגיד בנקאי רשאי להתבסס על הגילוי שניתן בהתאם לביאור 17 בדבר נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופות לפרעון. תאגיד בנקאי שבחר להתבסס על גילוי זה ימין את נתוני האשראי לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.

ו. לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי:

▪ סכום הלוואות פגומות;

▪ סכום ההלוואות בפיגור;²⁰⁰

הערה: בדוח ליום 31.12.09, ובכל דוח שבו לא נדרש ליישם את ההוראות בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי", תאגיד בנקאי רשאי שלא לתת גילוי בהתאם לשני הסעיפים הקטנים לעיל, ובמקום זאת לכלול הפנייה לגילוי ליתרת החובות הבעייתיים לכל ענף משק, בהתאם לגילוי שניתן לפי תוספת ו' לסקירת ההנהלה, ולמידע בדוח הכספי על חובות בעייתיים. ביישום דרישות גילוי אלו בדוחות שבהם ייושמו ההוראות האמורות, תאגיד בנקאי רשאי להתבסס על הגילוי על סכום הלוואות הפגומות וסכום הלוואות בפיגור שניתן בתוספת ו' לסקירת ההנהלה.

▪ יתרות הפרשות ספציפיות וכלליות; וכן

הערה: בדוח ליום 31.12.09, ובכל דוח שבו לא נדרש ליישם את ההוראות בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי", תאגיד בנקאי רשאי שלא לתת גילוי בהתאם לדרישה זו, ובמקום זאת לכלול הפנייה לביאור

¹⁹⁸ אזורים גיאוגרפיים עשויים להיות מדינות בודדות, קבוצות של מדינות או אזורים בתוך מדינות. תאגידים בנקאיים עשויים לבחור להגדיר אזורים גיאוגרפיים בהתבסס על האופן שבו התיק של התאגיד הבנקאי מנוהל גיאוגרפית. יש לפרט את הקריטריונים לפיהם נערכה הקצאה של הלוואות לאזורים גיאוגרפיים.

¹⁹⁹ אם גילוי זה נדרש לפי כללי חשבונאות תאגידים בנקאיים יכולים להשתמש לצורכי הגילוי באותן קבוצות של תקופות בהן נעשה שימוש לפי כללי החשבונאות.

²⁰⁰ מומלץ שתאגידים בנקאיים יכללו גם ניתוח של גילוי (ageing) של הלוואות בפיגור.

ה. תגמול (Remuneration)

גילויים עיקריים

827. מפורטים להלן הגילויים העיקריים שיש לכלול בנושא תגמול. מעבר למידע הנדרש להלן, מומלץ להוסיף מידע אשר יבהיר ככל האפשר כיצד גורמים אלו משלימים ותומכים במסגרת ניהול הסיכונים הכוללת של התאגיד הבנקאי. הגילויים הכמותיים הנדרשים המפורטים להלן צריכים לכסות רק את נושאי המשרה הבכירה ואת העובדים המרכזיים האחרים, ולהינתן בנפרד לכל אחת מקבוצות אלה.

הגדרות

"הסדר החזר תגמול (clawback)" – הסכם חוזי שבו העובד מסכים להחזיר לתאגיד הבנקאי את הבעלות על סכום של תגמול כאשר נסיבות מסוימות יתקיימו. ניתן ליישם זאת לגבי תגמול משתנה שניתן מראש וגם לגבי תגמול משתנה שנדחה. כאשר ההחזר קשור לתוצאות של סיכון, ההחזר הוא סוג של התאמה לסיכון בדיעבד.

"הסדר הפחתת תגמול (malus)" – הסדר שמתיר לתאגיד הבנקאי למנוע הבשלה של כל או חלק מסכום התגמול הנדחה בקשר לתוצאות סיכון. הסדר זה הוא סוג של התאמה לסיכון בדיעבד.

"נושא משרה בכירה" - כמשמעותו בסעיף 2. (כד) בהוראות הדיווח לציבור בדבר דוח הדירקטוריון.

"עובדים מרכזיים" – כמשמעותם בסעיף 4 בהוראת ניהול בנקאי מספר XXX בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי.

"תגמול" - כמשמעותו בסעיף 2.2 (כד) בהוראות הדיווח לציבור בדבר דוח הדירקטוריון.

"תגמול קבוע", "תגמול משתנה" – כמשמעותם בסעיף 4 בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר XXX בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי.

"תקופת צבירה" - התקופה שמהלכה מוערכים ונמדדים הביצועים של עובד לצורך קביעת התגמול שלו. הזכות לקבל את התגמול המשתנה מתהווה ("מוענקת") בסוף התקופה או במהלכה. במקרים מסוימים עשויה להיות חפיפה בין תקופות צבירה שונות.

"תהליך הבשלה" – סכום של תגמול מבשיל כאשר העובד מקבל תשלום והופך להיות הבעלים החוקי של התגמול. מהמועד שבו התגמול מבשיל, לא יכולות להתבצע התאמות בדיעבד, מלבד סעיפי החזר תגמול (clawback).

"תקופת דחייה (deferral period)" – ניתן לשלם תגמול משתנה מייד לאחר תקופת הצבירה ("תשלומים מראש") או מאוחר יותר. תקופת הדחייה היא התקופה שבמהלכה תגמול משתנה לא משולם לאחר סוף תקופת הצבירה. תגמול נדחה עומד בשני תנאים חיוניים: הוא לא הבשיל והוא כפוף להתאמות סיכון בדיעבד בגין הסדר הפחתת תגמול. תשלום של תגמול נדחה עשוי להיות אירוע חד פעמי בסוף תקופת הדחייה, או עשוי להיפרש על פני מספר תשלומים במהלך תקופת הדחייה, בהתאם לתוכנית הבשלה יחסית.

"תקופת החזקה (retention period)" – תקופת הזמן שבמהלכה לא ניתן למכור תגמול משתנה שהבשיל ושולם בצורת מכשירים פיננסיים שאינם מזומן. תקופת החזקה אינה תלויה בתקופת הדחייה. תקופת החזקה עשויה להימשך זמן קצר יותר או ארוך יותר מאשר תקופת הדחייה המיושמת לגבי מכשירים שאינם משולמים מראש.

טבלה 15: תגמול

גילוי איכותי

- א. מידע המתייחס לגופים המפקחים על התגמול. הגילויים יכללו:
- השם, ההרכב והסמכות של הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול. מובהר כי ככלל, יש לראות בועדת שכר ותגמולים של הדירקטוריון את הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול.
 - פרטי היועצים החיצוניים שהופנתה אליהם בקשה לקבלת ייעוץ, הגוף ממנו קיבלו את הבקשה לייעוץ, ובאילו תחומים של תהליכי התגמול.
 - תיאור התחולה של מדיניות התגמול של התאגיד הבנקאי (לדוגמה לפי אזורים או לפי קווי עסקים), לרבות המידה בה היא מיושמת על חברות בנות זרות וסניפים זרים.
 - תיאור של סוגי העובדים שנחשבים כנושאי משרה בכירה ועובדים מרכזיים אחרים, לרבות מספר העובדים בכל קבוצה.

ב. מידע המתייחס לתכנון ולמבנה של תהליכי התגמול. הגילויים יכללו:

- סקירה של המאפיינים העיקריים והיעדים של מדיניות התגמול.
 - סקירה של שינויים שנעשו בשנת הדיווח במדיניות התגמול של התאגיד.
 - דיון בדרך שבה התאגיד הבנקאי מבטיח כי עובדים העוסקים בסיכונים ובציות מתוגמלים ללא תלות בעסקים עליהם הם מפקחים.
- ג. תיאור הדרכים שבהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול. הגילויים יכללו:
- סקירה של הסיכונים העיקריים אותם התאגיד הבנקאי מביא בחשבון בעת יישום מדדי תגמול (remuneration measures).
 - סקירת המהות והסוג של מדדים עיקריים, ששימשו כדי להביא בחשבון סיכונים אלו, לרבות סיכונים שקשים למדידה (אין צורך לתת גילוי לערכים).
 - דיון בדרכים בהן מדדים אלו משפיעים על התגמול.
 - דיון באופן שבו השתנו המהות והסוג של מדדים אלו במהלך השנה האחרונה והסיבות לשינוי, וכן השפעת השינויים על התגמול.
- ד. תאור הדרכים שבהן התאגיד הבנקאי יוצר קשר בין ביצועים במהלך תקופת מדידת הביצועים לבין רמות התגמול. הגילויים יכללו:
- סקירה של מדדי ביצוע עיקריים עבור התאגיד הבנקאי, עבור הרמה העליונה של קווי עסקים ומדדי ביצוע אישיים.
 - דיון בדרך שבה סכומים בגין תגמול אישי קשורים לביצועים של התאגיד הבנקאי בכללותו ולביצועים אישיים.
 - דיון באמצעים בהם התאגיד הבנקאי ישתמש בדרך כלל כדי להתאים את התגמול במקרה שבו מדדי הביצוע יהיו חלשים²²².
- ה. תאור הדרכים שבהן התאגיד הבנקאי מתאים את התגמול כדי להתחשב בביצועים לטווח ארוך יותר. הגילויים יכללו:
- דיון במדיניות התאגיד הבנקאי בהתייחס לדחייה והבשלה של תגמול משתנה, ואם החלק מהתגמול המשתנה שנדחה שונה בין עובדים שונים או בין קבוצות שונות של עובדים, תיאור הגורמים שקובעים את החלק האמור והחשיבות היחסית שלהם.
 - דיון במדיניות ובקריטריונים של התאגיד הבנקאי להתאמת תגמול נדחה לפני ההבשלה וכן (אם מותר לפי החוק המקומי) לאחר ההבשלה באמצעות הסדר החזר תגמול (clawback).

²²² יש לכלול את הקריטריונים של התאגיד הבנקאי לקביעת מדדי ביצוע "חלשים".

- ו. תאור צורות שונות של תגמול משתנה בהן משתמש התאגיד הבנקאי והשיקולים לשימוש בצורות שונות כאמור. הגילויים יכללו:
- סקירת הצורות השונות של התגמול המשתנה (לדוגמא מזומן, מניות, מכשירים מבוססי מניות וצורות אחרות²²³).
 - דיון על השימוש בצורות שונות של תגמול משתנה, וכן, אם התמהיל של הצורות השונות של תגמול משתנה שונה בין עובדים שונים או בין קבוצות שונות של עובדים, תיאור הגורמים שקובעים את התמהיל והחשיבות היחסית שלהם.

גילוי כמותי

- ז. מספר הפגישות שנערכו על ידי הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול במהלך שנת הדיווח והתגמול ששולם לחבריו בגין שנת הדיווח.
- ח.
- מספר העובדים שקיבלו תגמול משתנה במהלך שנת הדיווח.
 - מספר וסך הכל הבונוסים המובטחים שהוענקו במהלך שנת הדיווח.
 - מספר וסך הכל המענקים בעת החתימה שהוענקו במהלך שנת הדיווח.
 - מספר וסך הכל תשלומי הפיצויים ששולמו במהלך שנת הדיווח.
- ט.
- סך הכל יתרת התגמול הנדחה שטרם שולם (outstanding), תוך גילוי נפרד למזומן, מניות, מכשירים מבוססי מניות וצורות אחרות.
 - סך הכל תגמול נדחה ששולם בשנת הדיווח.
- י.
- פירוט נוסף של סכום התגמול בגין שנת הדיווח, תוך הבחנה בין:
 - קבוע ומשתנה.
 - נדחה ולא נדחה.
 - צורות שונות שנעשה בהן שימוש (מזומן, מניות, מכשירים מבוססי מניות וצורות אחרות).
 - ראה דוגמא לדיווח בנספח א'.
- יא. מידע כמותי על החשיפה של העובדים להתאמות משתמעות (לדוגמא תנודות בערך של מניות או יחידות ביצוע) או מפורשות (לדוגמא הסדר הפחתת תגמול (malus), הסדר החזר תגמול (clawback), או החזרים דומים או שיערוך כלפי מטה של התגמול) בתגמול נדחה ובתגמול מוחזק (retained):

²²³ יש לכלול תאור של הרכיבים המקבילים לצורות אחרות של תגמול משתנה (אם קיימים).

- הסכום הכולל שטרם שולם של יתרת התגמול נדחה והתגמול המוחזק, שחשוף להתאמות בדיעבד, מפורשות ו/או משתמעות.
- הסכום הכולל של הפחתות במהלך שנת הדיווח עקב התאמות מפורשות בדיעבד.
- הסכום הכולל של הפחתות במהלך שנת הדיווח עקב התאמות משתמעות בדיעבד.

נספח א'

יש לתת גילוי בהתאם לטבלה המפורטת להלן בנפרד לגבי (א) נושאי המשרה הבכירה ולגבי (ב) עובדים מרכזיים אחרים.

נדחה	לא נדחה	שווי כולל של תגמול בגין שנת הדיווח
		תגמול קבוע
XXX	XXX	▪ מבוסס מזומן
XXX	XXX	▪ מניות ומכשירים מבוססי מניות
XXX	XXX	▪ אחרים
		תגמול משתנה
XXX	XXX	▪ מבוסס מזומן
XXX	XXX	▪ מניות ומכשירים מבוססי מניות
XXX	XXX	▪ אחרים